

ת"פ (קריות) 68661-07-23 - מדינת ישראל נ' מונדר דיאב

ת"פ (קריות) 68661-07-23 - מדינת ישראל נ' מונדר דיאבשלום קריות

ת"פ (קריות) 68661-07-23

מדינת ישראל

נגד

מונדר דיאב

בית משפט השלום בקריות

[15.09.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות התחזות כאדם אחר במטרה להונות, לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ושימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.4.23 התייצב הנאשם במשרד הרישוי, הציג בפני עובדת המקום תעודת זהות מזויפת הנושאת את תמונתו שלו אך את מספר זהותו של אחר, וביקש לגשת למבחן תיאוריה בשם האחר. הדבר עורר את חשדה של עובדת המקום אשר התקשרה למשטרה. שוטר שהגיע למקום ביקש מהנאשם להזדהות ואף בפניו הציג הנאשם את עצמו כאחר.

טיעוני הצדדים לעונש

2. ב"כ המאשימה הגישה טיעון כתוב והוסיפה טיעונים על פה. הודגשו הערכים המוגנים שנפגעו וחומרת המעשה, ובכלל זה החומרה שבזיוף מסמך רשמי על מנת לזכות ברישיון נהיגה במרמה, פעולה המסכנת את ביטחון הציבור. לאור כך ובהתבסס על פסיקה שהוצגה, טענה המאשימה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר. ברמה האופרטיבית עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 7 חודשים לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית. 3. ב"כ הנאשם עתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין צו של"צ לבין מאסר מותנה וקנס. כן הוצגה פסיקה. נטען כי הנאשם היה בעלים של מכון ללימודי תיאוריה, הוא לא קיבל תמורה עבור מעשיו ולא נגרם נזק בפועל שכן הוא נתפס טרם ביצוע העבירה. צוין כי עברו הפלילי נקי, הוא הודה בביצוע מעשיו והביע חרטה וכיום הוא עובד בתחום החשמל. אציין שהסנגורית טענה עוד שהעבירה בוצעה על רקע איומים שספג הנאשם, אך הערתי לה שהטענה לא הוכחה ושגזר הדין יינתן על בסיס עובדות כתב האישום בלבד. בסיכום הדברים עתרה הסנגורית להסתפק בענישה צופה פני עתיד וקנס.

4. הנאשם בדברו האחרון ציין כי ביצע את מעשיו מתוך לחץ ופחד וכי מאז האירוע החליף עיסוק וברצונו לנהל חיים נורמטיביים. הערה: לאור הדברים שעלו מדברי הנאשם והסנגורית, הבהירה ההגנה שאין בכך משום חזרה מהודאה. דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

5. ככלל, עבירות המרמה, ההתחזות והזיוף פוגעות בערכים המוגנים שעניינם חופש הבחירה של הפרט וזכותו לנהל את ענייניו על בסיס עובדתי נכון. בענייננו פגעו המעשים בעבודתה של רשות הרישוי וביכולתה להבטיח שהיא מעניקה היתר נהיגה על בסיס נתוני אמת. בהיבט המעשי ולאור מהות ההיתר, מדובר בפגיעה בערכים נוספים ובהם שלום הציבור ובטחונו מפני נהגים שאינם בעלי הכשירות הנדרשת לקבל רישיון נהיגה ולנהוג בכבישים.

6. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה אציין כי מדובר בעבירה מתוכננת מראש כאשר הנאשם הצטייד בתעודת זהות מזויפת, היינו אגב שימוש באמצעים מתחכמים. לאור מהות הדבר שביקש הנאשם להשיג במרמה עבור האחר - ציון עובר במבחן תיאוריה - פוטנציאל הנזק הגלום במעשים ברור וככל שהיה מצליח הנאשם במשימתו היה מאפשר בכך נהיגה של מי שאינו בקיא בחוקי התנועה וביתר הנושאים שהמדינה ראתה כחשובים דיים על מנת לחייב ציון עובר במבחן כתנאי לנהיגת רכב. עם זאת, הבאתי בחשבון כי הנאשם לא הצליח בתכניתו אך זאת רק בשל ערנותה של עובדת רשות הרישוי. כאן המקום להתייחס לסיבה בגינה ביצע הנאשם את המעשים. כתב האישום אינו מציין תמורה כספית כלשהי ומשכך לא ניתן לקבוע זאת כממצא לחומרה. מנגד, לא ניתן לקבל את טענת ההגנה לכך שהנאשם עשה זאת על רקע איומים. מדובר בטענה מהותית אשר מחייבת הוכחה (ברמת מאזן הסתברויות) על מנת שניתן יהיה להביאה בחשבון כנסיבה מקלה. זאת לא נעשה.

7. לאורך השנים התייחסו בתי המשפט בחומרה לעבירות אלו, ראו למשל רע"פ 279/07 אליהו שומיל נ' מדינת ישראל (15.1.2007):

"אין צורך להכביר מלים בנוגע לחומרתן של העבירות אותן ביצע המבקש ובצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה בעבירות מסוג זה. כפי שציינו הערכאות הקודמות מדובר במעשים אשר יש בהם כדי לסכן את הציבור ולאפשר לאנשים לנהוג בכביש מבלי שקיבלו את ההכשרה המתאימה לכך".

כן ראו הדברים שנאמרו בע"פ (מחוזי חי') 16587-12-12 מאג'ד חליפה נ' מדינת ישראל (31.10.2013):
"עסקינן בעבירות חמורות, שבגינן עלולים לקבל רישיון נהגים שלא עברו את הבחינות הנדרשות ואינם כשירים לנהוג דבר שיש בו פוטנציאל ליצור סיכון משמעותי לביטחונם של עוברי הדרך..."

וראו גם:

"רישיון שהושג כדין הוא הצעד הראשון לנהיגה בטוחה שאינה מסכנת את הנהג כמו גם את שאר המשתמשים בדרך. כל ניסיון לקבל רישיון במרמה תוך עקיפת הדרישות המבטיחות את שליטתו של הנהג בחוקי התנועה - צריך להיענות בתגובה עונשית הולמת. במדינת ישראל מוכת התאונות - יש להחמיר דווקא בנושא זה, שהוא בר שליטה, נתון אך ורק בידי של המבקש לקבל רישיון נהיגה ואינו מוכתב על ידי גורמים או נסיבות אחרות" (ע"פ 72226/06 חאלד ותד נ' מדינת ישראל (14.7.2008)).

8. לצורך בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים אפנה לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 4692/15 אליהו נגד מדינת ישראל (15.07.2015), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בזיוף בכוונה לקבל דבר, ניסיון לקבלת דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף בכך שהציג בפני משרד הרישוי רישיון זמני מזויף על מנת שיונפק לו רישיון קבוע. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין תקופת מאסר קצרה בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעורו ובקשת רשות ערעור שהגיש נדחו; ת"פ 16798-08-19 מדינת ישראל נגד קיעאן (15.03.2023), בו הורשע נאשם בעבירת ניסיון לקבלת דבר במרמה בכך שאחרים התקינו על גופו ציוד טכנולוגי שסייע לו לקבל תשובות על מנת לעבור במרמה מבחן תאוריה. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי עבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל וגזר על הנאשם חמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; ת"פ 52290-11-18 מדינת ישראל נ' מחמד אבו ג'נאם (18.4.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבלת דבר במרמה בכך שהציג בפני משרד הרישוי רישיון נהיגה זמני מזויף על מנת לקבל רישיון קבוע. נקבע כי מתחם ענישה נע בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל ועל הנאשם נגזרו 60 ימי מאסר בעבודות שירות; ת"פ 5048-10-17 מדינת ישראל נ' ראאד סעד (9.3.2020), בו הורשע נאשם בעבירות התחזות לאחר, קשירת קשר לביצוע עוון וניסיון לקבל דבר במרמה, בכך שניגש למבחן תיאוריה לאחר שהציג עצמו ככזב כאשר באמצעות מסמכים השייכים לאחר. הנאשם נידון לחודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים.

9. לאור האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם, בנסיבות ביצוען, נע בין עונש מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות לבין שנת מאסר, לצד ענישה נלווית. קביעת עונשו של הנאשם

10. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי על העונש להיגזר בגדרי מתחם הענישה. לא התבקש תסקיר ולא הובאו נתונים המצדיקים נקיטת דרכי שיקום וסטייה לקולה ממתחם הענישה, וההגנה כלל לא עתרה לכך.

11. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו (כבן 46); הודאתו בביצוע העבירות שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ואת עברו הנקי. כן התרשמתי מהחרטה הכנה שהביע. בנתוני המקרה הכוללים, מצאתי את עתירת המאשימה לעונש מאסר ממושך בעבודות שירות כמחמירה יתר על המידה לצורך השגת תכליות הענישה במקרה זה, ומנגד, עתירת ההגנה להסתפק בענישה צופה פני עתיד אינה ראויה בהתחשב בחומרת המעשה, מה גם שהיא מחייבת סטייה לקולה ממתחם הענישה ולכך אין הצדקה כאמור. לאור כך יוטל עונש הקרוב לתחתית המתחם. טרם סיום אעיר כי הצדדים לא הביאו בפני נתונים על אודות ההליך שננקט נגד האחר, אם בכלל, ומשכך איני מתייחס לכך.

12. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה וייתייב לתחילת עונשו ביום 16.10.24 במתחם כלא מגידו עד השעה 08.00. מובהר לנאשם שעליו לבצע את העבודות בהתאם להוראות הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.

ב. קנס בסך ₪ 1,500. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.12.24 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תועמד היתרה לפירעון מידי.

ג. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

המזכירות תשלח את גזר הדין לממונה למעקב.

ניתן היום, י"ב אלול תשפ"ד, 15 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.